

Reclassering

Mijn vriend Daandelmeyer, die bij de reclassering is, ontmoet ik meestal des nachts om half één, in de laatste tram. Moe van het opbeuren van gestruikelden, drukt hij mij dan de hand en zegt: „Hoor eens even, ik heb een mannetje naar je huis gestuurd, dat in wasmiddelen doet, koop wat van hem, hij moet er weer bovenop.” Dan antwoord ik: „Ja, Daandelmeyer,” en dan komt het mannetje en blijft komen, totdat zijn boze vrienden hem weer tot iets oneffens verleiden. Dan zegt Daandelmeyer: „Hij is me uit de hand gegleden, maar morgen komt er een ventje om je heg te knippen. Laat hem wat verdienen zeg, want. . . .”

Ik kan hem niets weigeren, deze Daandelmeyer, want hij is zo goed. Terwijl ik over mensenliefde praat, doet hij er aan en dit markante onderscheid maakt mij altijd boetvaardig en week, wanneer ik hem ontmoet. Daarom schildert een voormalige flessentrekker ons keukentje, kopen we fruit van een woesteling en komt een uitgedoofde losbol enige malen per week de bel poetsen. Dezer dagen breidde Daandelmeyer mijn collectie criminele vrienden nog uit door te zeggen: „Je moet je haar eens laten knippen, zeg. Ik heb een adresje voor je. Dat mannetje moet op het paard geholpen worden, voel je.”

Ik ben er gisteravond heengegaan. Hij bewoonde een portiekhuis met vochtvlekken en een luchtje. Op een bordje stond 's mans naam, zoiets als Neutelaar, zodat ik zonder aarzelen aanbelde. Nadat ik dit enige malen met aandrang had herhaald, werd de deur plotseling opengeworpen en stond een man op de drempel met een emmer water, gereed tot werpen, in de hand.

„Hela!”, zei ik, „niet gooien!”

Nu zette de man de emmer op de grond en sprak: „Ik dacht dat het die verdomde jongens uit de buurt waren. Die trekken telkens belletje.” Ik knikte en bekeek hem eens. Hij was een reus, een van die mensen, die zo lang zijn, dat ze een beetje gebogen lopen om het niet al te dol te maken. Van een kapper had hij niet veel, maar toen ik hem vroeg, of hij

Gereed tot werpen

wel eens haren knipte, antwoordde hij bevestigend en ging mij voor door een donkere gang. Toen hij een deur opende, kwamen wij niet in een kapsalon, doch in een uiterst burgerlijke huiskamer, met een behang om keelpijn van te krijgen. De misère van vele jaren kleefde aan het trijp der stoelen.

Bij de kachel zat een vrouw kousen te stoppen, terwijl een ongunstig jongetje aan tafel met papiertjes knoeide. Het mens groette zeer stug, zoals vrouwen doen, die ruzie hebben met haar man en alles wat daarbij hoort. De knaap zag mij even aan en boog zich toen weer over zijn gefruitsel. Inmiddels had de reus, die niet spraakzaam was, enige kranten op de grond uitgespreid en er een stoel opgezet, die hij mij als

plaats aanwees. Ik zat nogal mal, zo midden in de kamer, maar hij discussieerde er niet over en vroeg net als in een echte kapperszaak: „Draagt meneer het haar achterover?” Toen ik het beaamd had, begon hij in een lade te rommelen en bracht een kam te voorschijn, waaruit hij het haar van generaties handig verwijderde. Minder snel kwam de schaar ter tafel, want daarmee was die jongen in de weer. De reus eiste zijn instrument op, maar het kind deed nukkig en hield het ding achter zijn rug.

„Kom,” riep ik bemiddelend, „laat pa me nu even knippen.” Maar het jong stak zijn tong uit, terwijl Neutelaar, die kwaadaardig werd, op hem af ging en schreeuwde: „Vooruit geef op dat ding!” En hij greep zijn zoon bij een der oren.

Nu ontwaakten in de vrouw bij de kachel allerlei instincten. Zij trad hem in de weg, verweet hem, dat hij niets van dat wurm velen kon en gaf, op wel wat schelle toon, een overzicht van zijn crimineel verleden. Daarvan had de reus niet terug. Hij schetste in ruwe bewoordingen het rosse leven van zijn ega voor haar huwelijk en noemde met name de plaats, waar hij haar had gevonden en opgeraapt. Ik, op mijn stoel, droeg het haar nog steeds achterover en verlangde, dat het zou worden geknipt. Door met geveinsde interesse naar de zoldering te kijken, probeerde ik de indruk te vestigen, dat ik de echtelijke wrijving niet bemerkte, maar ik moest deze houding laten varen, toen de vrouw mij in haar verwijten betrok, door mij, toch geheel ten onrechte, voor de voeten te werpen, dat ik haar man bij zijn laatste inklimming behulpzaam was geweest.

Vooruit geef op dat ding

Gekrenkt en ongeknipt heb ik mij teruggetrokken. En huiswaarts gaande, heb ik aan het vak van Daandelmeyer gedacht, dat zwaarder is dan stukjes-schrijven . . .

S. CARMIGGELT.

(Met toestemming van de N.V. De Arbeiderspers, Amsterdam, overgenomen uit de bundel Honderd dwaasheden.)